

Aanbevelingen vanuit de pilot Leesoffensief Pabo 2023



Basisschool

Scholen met een duidelijk gedragen leesbeleid lokken niet alleen ontwikkeling op gebied van lezen en leesbevordering bij leerkrachten uit, maar ook bij studenten, zo blijkt uit de pilot.

- De directie ondersteunt de noodzaak om als school een rol te nemen in de ontwikkeling van studenten tot lezende en leesbevorderende leraar.
- Maak een tandem van de basisschoolcoach en de taal-/ leescoördinator om studenten te begeleiden in hun ontwikkeling tot lezende en leesbevorderende leraar. De basisschoolcoach werkt vanuit de expertise met het begeleiden van studenten, de leescoördinator vanuit de expertise rondom lezen en leesmotivatie.
- De basisschoolcoach, eventueel samen met de taal-/ leescoördinator, brengt de studenten expliciet op de hoogte van het taal-/ leesbeleid van de school en betreft hen zoveel mogelijk actief bij de uitvoering ervan.
- Betrek de lees- en mediaconsulent van de bibliotheek bij activiteiten met studenten. De lees- en mediaconsulent kan studenten concreet op weg helpen in hun ontwikkeling tot lezende leraar.
- Stem de aanwezigheid van de lees- en mediaconsulent op school af op de stagedag(en) van de studenten. Dit kan ook een afgesproken aantal momenten zijn gedurende de stageperiode.

De student van nu is de leraar van de toekomst. In dat kader sloegen Cubiss en Fontys Hogeschool Kind en Educatie (FHKE) samen met Brabantse bibliotheken in 2022 de handen ineen. In deze tweede fase van de pilot Leesoffensief Pabo hebben de basisschoolcoaches, de lees- en mediaconsulenten en de studenten op de scholen samengewerkt om te onderzoeken wat nodig is om een lezende en leesbevorderende leraar te worden. Vanuit deze pilot doen we de volgende aanbevelingen.

Pabo

De noodzaak om je te ontwikkelen tot lezende en leesbevorderende leraar ontstaat op de opleiding én in de stage. Het curriculum van van pabo zet studenten (niet vrijblijvend) aan tot leesontwikkelen en leesbevorderend handelen in de praktijk.

- Stimuleer studenten om gedurende de opleiding kennis te maken en ervaring op te doen met (recente) kinder- en jeugdliteratuur en activiteiten uit te voeren rondom deze boeken en verhalen. Dit beperkt zich niet tot het taalonderwijs.
- Spoor studenten (niet vrijblijvend) aan om leesbevorderende activiteiten uit te voeren op de stageschool.
- Voed studenten (niet vrijblijvend) om met medestudenten en mentoren te praten over (het lezen van) jeugdliteratuur.
- Om lezen en leesbevordering binnen de hele opleiding op de kaart te zetten, is het van belang dat alle pabodocenten, ook de niet-taaldocenten, een positieve leesattitude ontwikkelen en zich bewust zijn van hun rol als taal- en leesontwikkende docent.
- Samen met de bibliotheek en Cubiss ondersteunt de opleiding basisschoolcoaches en mentoren in het ontwikkelen van expertise op gebied van lezen en leesbevordering.



Bibliotheek

Inhoudelijke samenwerking tussen de bibliotheek, basisschool en pabo is belangrijk, zien we op de pilotscholen. De opleiding biedt studenten inhoudelijke kennis aan en moedigt studenten aan deze op de stageschool in de praktijk te brengen; de bibliotheek ondersteunt de school en daarmee ook de studenten in de praktijk.

- De bibliotheekorganisatie ondersteunt de noodzaak om als de Bibliotheek *op school* ook een rol te nemen in de ontwikkeling van de op school aanwezige studenten.
- De lees- en mediaconsulent is zich ervan bewust van studenten deel uitmaken van de school en neemt de studenten actief mee in de ontwikkelingen en activiteiten van de school op het gebied van lezen en leesbevordering.
- De bibliotheek kan er, i.s.m. Cubiss en de pabo, voor zorgen dat basisschoolcoaches en mentoren zich meer bewust worden van het belang van het stimuleren van lezen en leesbevordering, ook met het oog op de ontwikkelingsmogelijkheden van studenten binnen de school.
- De lees- en mediaconsulent biedt zowel de studenten als de leraren concrete suggesties voor recente en themagerelateerde boektitels en geeft zicht op een breed scala aan concrete werkvormen.
- De lees- en mediaconsulent gebruikt de suggesties voor activiteiten met studenten uit de kwaliteitskaart die ontwikkeld is binnen deze pilot. Via de QR-code kom je bij de kwaliteitskaart.



Meer informatie?

LezeninhetPO.nl
Rijketeksten.org
Rijketaal.org
Geletterdheidschoolsucces.com
Lezen.nl

Meer zien?

Bekijk de video's op
deBibliotheekopschool.nl/onderwijs

Verder professionaliseren?

Open Boek, opleiding tot leescoördinator
www.lezen.nl/opleiding/open-boek

Vol van lezen, opleiding tot specialist
jeugdliteratuur
www.lezen.nl/opleiding/vol-van-lezen

Verder lezen?

Rijke taal - Erna van Koeven en Anneke Smits
Wie niet leest is gek - Naomi Smits
Omdat lezen loont - Yra van Dijk, Micha Hamel, Marie-José Klaver en Els Stronks
Sleutels voor effectief begrijpend lezen - Vlaamse Onderwijsraad
Lezen en laten lezen, leraren als leesbevorderaars - Stichting Lezen
Lees Lezer Leest! Leesprofessional nu en straks - Cubiss

Scan de
QR-code
om deze
informatie
digitaal te
bereiken:



Colofon

Deze aanbevelingen zijn tot stand gekomen vanuit het Leesoffensief Brabant in samenwerking met Cubiss Brabant, Fontys Hogeschool Kind en Educatie, de Bibliotheek Midden-Brabant, de Bibliotheek Eindhoven, Huis73 en de Noord Oost Brabantse Bibliotheken.

© Leesoffensief Brabant, mei 2023